

۲۰۲۳/۰۳/۲۹

سید عظیم حسینی

تاریخچه تاسیس اتاق های تجارت و صنایع افغانستان – قسمت یازدهم

ز- تاریخچه اتاق تجارت کابل

برای نخستین بار در تاریخ تجارت کشور اتاق تجارت در سال ۱۳۱۶ (۱۹۳۷) در شهر کابل تحت نام اتاق تجارت کابل ایجاد گردید که در واقع قبل از زمان تاسیس اتاق تجارت و صنایع افغانستان بوده و نسبت به اتاق تجارت و صنایع افغانستان قدامت بیشتر دارد. اولین رئیس اتاق تجارت کابل در سال ۱۳۱۶ مرحوم فقیر محمد تاجر بود. تعداد اعضای اتاق تجارت کابل در آن سال به هفت نفر رسید که عبارت بودند از: صاحب جان، عبدالرحیم، پیرمحمد، میرواعظ آقا، عبدالاحد، دیوان شنکر و دیوان لعل. اعضای اتاق تجارت کابل بر اساس قوانین و مقررات نافذ وقت، یک عده از تاجران و موسسات تجارتي بودند. اعضاء بر اساس رای گیری برای مدت سه سال انتخاب میشدند. تعداد اعضای اتاق تجارت کابل ۱۵-۲۰ نفر بود و از جمله اعضای انتخابی یک نفر برای مدت یکسال به حیث رئیس انتخاب میشد. بست معاونیت تا سال ۱۳۲۰ در چوکات اتاق تجارت کابل وجود نداشت. همزمان با توسعه تجارت و افزایش مبادلات تجارتي در تشکیل اتاق تجارت کابل نیز تغییراتی بوجود آمد. در سال ۱۳۲۱ بست معاونیت ایجاد شد. اولین معاون اتاق تجارت کابل عبدالطیف خان بود که بعد از سال ۱۳۲۳ تا سال ۱۳۲۶ بحیث رئیس اتاق تجارت کابل ایفای وظیفه نمود. (۱۴) انتخابات اعضای دوره سیزدهم اتاق تجارت کابل تحت ریاست عبدالغفور سراج رئیس عمومی اتاقهای تجارت و کمیسیون انتخابات بتاريخ ۵ ثور ۱۳۴۹ طور آزاد آغاز و بتاريخ ۷ ثور خاتمه پذیرفت. انتخابات این

دوره نظر به سالهای قبل امتیاز خاصی داشت زیرا در دوره های گذاشته تنها طبقه تاجر انفرادی سهم می گرفتند ولی در دوره سیزدهم طبق لایحه انتخابات بر علاوه تجار انفرادی موسسات صنعتی و شرکتهای و بانکها نیز به عضویت اتاق تجارت کابل انتخاب گردیدند. (۱۵)

اشخاصیکه به دوره سیزدهم اتاق تجارت کابل بحیث اعضاء انتخاب گردید عبارت بودند از:

الف : از موسسات صنعتی :

- محمد جعفر مختارزاده، محمد یوسف صاعد، غلام سرور ناشر، محمدابراهیم لطفی، گل محمد بهادر ، خواجه محمد ویس ، سید عبدالله، محمد صالح ، وزیر گل وسید مرتضی .

ب : از شرکتهای تجارتي و بانکها:

- فضل محمد خیر زاده ، عبدالروف ور، نورگل، حاجی محمد حکیم وحاجی عبدالرحیم .

ج : از تجار انفرادی :

- بهاری لعل، حاجی شاه محمد، حاجی عبدالرحمن ، غلام سخی اکبر، نعیم یعقوبی، حاجی محمد هاشم، عبدالشکورحمید زاده، سید آقاعیزی، حاجی فقیر محمد خوشبین، عبدالطیف حکیمی، محمد هاشم دفتری،

حاجی احمد جان، خدای نظر، نعمتالله مهرزی .

اعضای احتیاطی:

- معین الدین، غلام رسول، عبدالاحد فضلی، حاجی ولی محمد ، حاجی محمد صابر صافی.*

در نخستین جلسه هیأت مدیره منتخب اتاق تجارت و صنایع کابل که بتاريخ ۱۷ اسد سال (۱۳۸۷) در سالون کنفرانس های این اتاق برگزار گردید، هیأت مدیره منتخب، از بین

۱۹ تن، رئیس، معاونین، مشاوران ارشد و رئیس مالی این اتاق را طی یک انتخابات شفاف، دموکراتیک سری و مستقیم انتخاب نمودند. در این انتخابات استاد شجاع الدوله بحیث رئیس هیأت مدیره اتاق تجارت و صنایع کابل، احمدشاه حکیمی بحیث معاون اول، محمدعظیم بحیث معاون تجاری، پروانه وفا بحیث معاون خدمات، عبدالنواب صورت زاده بحیث

معاون صنعتی، حاجی ذبیح الله مومن زاده مشاور ارشد، محمدحسن سپاهی بحیث رئیس دارالانشاء، احمدجاوید بحیث مسؤل مالی و غلام غوث بدر بحیث رئیس کمیته نظار اتاق تجارت و صنایع کابل انتخاب گردیدند. (۱۶)

مجله "روندتجارت" ارگان نشراتی اتاق تجارت کابل که برای مدتی به نشر میرسید درین اواخر بنابر علل نامعلومی از نشر بازمانده است.

رئیس و معاونین اتاق تجارت کابل طی سالهای ۱۳۸۶ - ۱۳۸۷

رئیس شرکت ساختمانی لیث	رئیس اتاق تجارت کابل	استاد شجاع الدوله
رئیس شرکت ساختمانی نیازی لمتد	معاون اتاق تجارت "	عزیزه دادمنش
رئیس شرکت حبیب حفیظ لمتد	معاون اتاق تجارت "	حفیظ الله شیرزی
رئیس شرکت غذایی اتفاق	معاون اتاق تجارت "	محمد حسن امیری
رئیس شرکت غلام رحمان امانزاده	معاون اتاق تجارت "	غلام رحمن امانزاده
رئیس شرکت آرد کابل	معاون اتاق تجارت "	عبدالنواب صورتزاده

اعضای شورای مشورتی اتاق تجارت و صنایع کابل

محمد ابراهیم بابائی	رئیس شرکت بابائی لمیتد	حاجی عبدالجبار	رئیس فابریکه شهرت پلاستیک
احمد شاه حکیمی	رئیس شرکت مشتاق شاهین	حاجی عبدالحق بشیری	رئیس شرکت نقیب رحیم بشیری
حمید الله فاروقی	رئیس عامل اتاق تجارت بین المللی افغانستان	خان محمداحمدی	رئیس شرکت لایت لمتد
ذبیح الله مومن زاده	رئیس شرکت مومن زاده لمتد	غلام حسن نوید	رئیس شرکت نوید لمتد
حاجی رمضان	رئیس شرکت مهدی زاده لمتد	غلام غوث بدر	رئیس شرکت میلا لمتد
صفر علی یوسفی	رئیس شرکت مواد ساختمانی گلستان قایم	حاجی غلام نبی عیدی زاده	رئیس شرکت عید زاده لمتد
حاجی دوکتور حسین فروتن	رئیس شرکت برادران انور فرو تن لمتد	انجنیر محمداعظم کارگر	رئیس شرکت افغان ترانزیت
محمدطاهر عماری	رئیس شرکت عماری لمتد	نعیم یاسین	رئیس شرکت یاسین انترنیشنل لمتد

رئيس اتحاديه صرفان سراي شهزاده	حاجي محمد رفيع عظيمي	رئيس ترانسپورت قادري	حميد الله قادري
رئيس شركت ابتكار جاغوري	الحاج نادر علي رحماني	وزير زراعت ومواد غذاي	عبيدالله رامين
رئيس شركت وليد لمتد	نوراحمد اميني	رئيس شركت تجارتى نعيم لمتد	حاجي نعيم ميمنگي
رئيس شركت قالين بافي مهدي زاده	حاجي محمد موسى مرادي	رئيس شركت سنگتراشي پايخت و رئيس شركت تجارتى بخشي لمتد	امان الله عطايي

(۱۷)

هيأت مديره اتاق تجارت و صنايع كابل از سال ۱۳۹۰

حاجي ماييل خيرخواه رئيس هيأت مديره	۱
حاجي احمدشاه حكيمي معاون اول	۲
حاجي همايون خواجه زاده معاون تجارتي	۳
حاجي عبدالحميد رحيمي معاون صنعتي	۴
انجنير عبدالجليل حريف معاون خدماتي	۵
حاجي عبدالوكيل رسولي رئيس دارالانشاء	۶
محمد رسول محبوبى مسئول امور مالى	۷
حاجي محمد فهيم هاشمى مسئول روابط بين الملى	۸
استاد شجاع الدوله عضو	۹

۱۰	داکتر فریدون نورزاد عضو
۱۱	احمد جاوید جیهون عضو
۱۲	حاجی ذبیح الله مومن زاده عضو
۱۳	حاجی محمد رفیع عظیمی عضو
۱۴	سید جمیل سادات
۱۵	گل پادشاه غمی نصیری عضو
۱۶	زرغونه ولی زاده عضو
۱۷	گل نبی عیدی زاده عضو
۱۸	جان محمد ترکمنی عضو

رؤسای اتاق تجارت کابل از سال ۱۳۱۶

- فقیر محمد رئیس اتاق تجارت کابل سال ۱۳۱۶
- غلام غوث رئیس اتاق تجارت کابل ۱۳۱۷-۱۳۱۸
- غلام حیدر رئیس اتاق تجارت کابل عبدالطیف معاون سال ۱۳۲۱
- حاجی غلام حیدر رئیس اتاق تجارت کابل عبدالطیف معاون سال ۱۳۲۲
- عبدالطیف رئیس اتاق تجارت کابل غلام رسول معاون سال ۱۳۲۳-۱۳۲۹
- حاجی عبدالحکیم رئیس اتاق تجارت کابل عبدالودود معاون سال ۱۳۳۰-۱۳۳۱
- حاجی عبدالحکیم رئیس اتاق تجارت کابل عبدالودود معاون سال ۱۳۳۲
- حاجی عبد الحکیم رئیس اتاق تجارت کابل عبدالودود معاون اول ، نیک محمد معاون دوم سال ۱۳۳۳
- عبدالطیف رئیس اتاق تجارت کابل خواجه عظیم الدین معاون سال ۱۳۳۴
- حاجی عبدالطیف رئیس اتاق تجارت کابل مهتاب الدین معاون ۱۳۳۵-۱۳۳۶
- حاجی عبدالطیف رئیس اتاق تجارت کابل سید مرتضی معاون اول ، خواجه عظیم الدین معاون دوم سال ۱۳۳۷

- سيد مرتضى رئيس اتاق تجارت كابل خواجه عظيم الدين معاون اول ، حافظ عبدالاحد معاون دوم ۱۳۳۸ - ۱۳۳۹
- سيد مرتضى رئيس اتاق تجارت كابل خواجه عظيم الدين معاون ۱۳۴۰- ۱۳۴۱
- سيد مرتضى رئيس اتاق تجارت كابل عبدالقوى داوى معاون اول، حاجى فقير محمد خوشبين معاون دوم سال ۱۳۴۲-۱۳۴۳
- سيد مرتضى رئيس اتاق تجارت كابل، محمدظاهر كشاورزى معاون ۱۳۴۴- ۱۳۴۶
- حاجى عبدالرحمن رئيس اتاق تجارت كابل، محمد حكيم معاون سال ۱۳۴۷
- محمدحكيم كريمزاده رئيس اتاق تجارت كابل طى سالهاى ۱۳۵۰-۱۳۷۰
- استاد شجاع الدوله رئيس اتاق تجارت كابل طى سالهاى ۱۳۷۱-۱۳۷۵
- محمد امين كريمزاده رئيس اتاق تجارت كابل طى سالهاى ۱۳۸۲-۱۳۸۴
- استاد شجاع الدوله رئيس اتاق تجارت كابل طى سالهاى ۱۳۸۴- ۱۳۹۰
- حاجى مايلى خيرخواه رئيس اتاق تجارت كابل از سال ۱۳۹۰

رؤسای اجرائیوی اتاق تجارت كابل

شماره	اسم	وظیفه	تاریخ
۱	رحيم الله حميد	رئيس اجرائیوی	۱۳۹۰- ۱۳۹۲
۲	عبد الحسيب رحيمي	رئيس اجرائیوی	از سال ۱۳۹۲

اعضای اتاق تجارت كابل از بدو ایجاد الی سال ۱۳۴۷

سال ۱۳۱۶

اعضای اتاق تجارت كابل ۷ نفر عبارت بوده از:

صاحب جان، عبدالرحيم خان، پير محمد خان، ميرواعظ آقا، عبدالاحد خان، ديوان شنكر و ديوان لعل.

طى سال ۱۳۱۶ اتاق های تجارت كابل جمعاً به ۵۶ فقره مسایل تجارتي رسيدگی نموده اند.

سال ۱۳۱۷

اعضای اتاق تجارت کابل ۸ نفر و عبارت بوده از:

عبدالمجید، میررحیم، حاجی شهنواز، شیراحمد، عبدالاحد، عبدالطیف، عبدالروف و عبدالرحیم.

تصاویر که در طی سال بعمل آمده عبارت از ۵۶ فقره بوده است.

سال ۱۳۱۸

اعضای اتاق تجارت کابل: شیراحمد، عبدالاحد، میرمحمد حسین، میررحیم، عبدالرحمن، گل میر، فقیر محمد، سهکو مجموع فقرات که مورد بررسی قرار گرفته به ۱۷۶ فقره میرسد.

سال ۱۳۲۱

اعضای اتاق تجارت کابل: شمس الدین، عبدالرحمن، عبدالرزاق، سیدنصرالدین، میرمحمد رحیم، عبدالاحد، شهنواز، شاهزاده، عبدالعزیز و محمد زمان. تعداد فقرات که به تصویب رسیده ۱۵۲ فقره.

سال ۱۳۲۲

اعضای اتاق تجارت کابل غلام رسول، عبدالعزیز، عبدالعلی، مهتاب الدین، محمدزمان، عبدالرشید، نوراحمد، محمدابراهیم، محمد اسحاق، سلطان جان، احمد جان، دیوان لعل. تعداد فقره های فیصله شده ۱۴۵ فقره.

سال ۱۳۲۳

اعضای اتاق تجارت نوراحمد، شهاب الدین، غلام رسول، احمدجان، میراحمد، عبدالاحد، غلام حیدر، محمدخان، میراحمد، محمدانور. در طی سال ۱۱۸ فقره در مجلس اتاق تصویب شده.

سال ۱۳۲۴

اعضای اتاق تجارت کابل غلام غوث، شهاب الدین، غلام نبی، وزیرگل، عبدالعزیز، محمدابراهیم، عبدالاحد، احمدجان، میراحمد، محمد انور، عبدالعلی.

تعداد فقره های فیصله شده ۱۲۵ فقره

سال ۱۳۲۵

اعضای اتاق تجارت کابل عبدالمجید، غلام غوث، عبدالعلی، حاجی غلام حیدر، عبدالعزیز، محمد ابراهیم، محمد اسحاق، حاجی غلام نبی، عبدالرحمن، سیدنصرالدین، دونی چند.

فیصله ها ۱۸۰ فقره

سال ۱۳۲۸

اعضای اتاق تجارت کابل حاجی غلام حیدر، عبدالعلی، محمد اسحاق، محمد ابراهیم، حاجی غلام نبی، عبدالعزیز، عبدالرحمن، سیدنصرالدین، دونی چند. در طی سال ۱۵۹ فقره به تصویب رسیده است.

سال ۱۳۲۹

اعضای اتاق تجارت کابل محمد اکبر پروانی، میرمحمدصدیق، شهزاده، عبدالعزیز، عبدالله، محمد ابراهیم، حاجی عبدالحکیم، شهاب الدین، وزیرگل، عبدالعلی، عبدالوهاب، منیرمحمد.

در طول سال جمعاً ۲۴۴ فقره به تصویب رسیده است.

سال ۱۳۳۰

اعضای اتاق تجارت کابل حاجی غلام نبی، وزیرگل، سیدمرتضی، حاجی شمس الدین، خواجه عظیم الدین، عبدالوهاب، شهاب الدین. در طی سال ۲۵۵ فقره به تصویب رسیده است.

سال ۱۳۳۱

اعضای اتاق تجارت کابل محمد امین، عبدالعلی، حاجی شمس الدین، سراج الدین، خواجه عظیم الدین، سید مرتضی، محمد ابراهیم حاجی میان جان، وزیرگل، پادشاه گل، محمد اسحاق، حاجی صاحب جان، دونی چند. مجموع فقرات تصویب شده ۱۹۰ فقره.

سال ۱۳۳۲

اعضای اتاق تجارت کابل عبدالطیف ، خیرمحمد ، محمدابراهیم، مهتاب الدین، محمدامین، حافظ عبدالاحد، حبیب الله، خواجه عظیم الدین، حاجی شمس الدین، وزیرگل، محمد عمر، عبدالحسین، پادشاه گل، ویس الدین.

تعداد فقره های تصویب شده ۱۷۲

سال ۱۳۳۳

اعضای اتاق تجارت کابل سید نعیم ، حاجی صاحب جان، سید مرتضی، حاجی ویس الدین، حاجی میا جان، عبدالوهاب، محمد عمر اندخوی،

سال ۱۳۳۴

اعضای اتاق تجارت کابل وزیرگل، محمد یعقوب، جنت خان، حاجی عبدالحکیم، غلام نبی، عبدالاحد، محمد طاهر، معراج الدین، عبدالوهاب، احمد خان، پادشاه گل، حاجی محمد انور، سید مرتضی.

در طی سال ۲۷۹ فقره در مجلس تصویب شده.

سال ۱۳۳۵

اعضای اتاق تجارت کابل سید مرتضی، شاه محمد، معراج الدین، عبدالوهاب، احمدجان، پادشاه گل، پیرمحمد، عبدالاحد، محمد امین شهزاده، عبدالعزیز، شمس الدین، دیوان اشیرداس، بهاری لعل .

از شروع تا ختم سال ۴۲۹ فقره در مجلس به تصویب رسیده است.

سال ۱۳۳۶

اعضای اتاق تجارت کابل حاجی عبدالوهاب، شهزاده، عبدالعزیز، خواجه عظیم الدین، سیدنعیم، خواجه احمدجان، شاه محمد، پیرمحمد، معراج الدین و محمدطاهر.

فقرات تصویب شده ۱۸۹ فقره.

سال ۱۳۳۷

اعضای اتاق تجارت کابل پادشاه کل، حاجی احمد جان، پیرمحمد، حاجی عبدالحکیم، حاجی محمد انور، شاه محمد، حاجی وزیرگل، حاجی عبدالاحد، غلام حسین، حاجی احمد جان، جنت خان.

۱۸۴ فقره در طی سال به تصویب رسیده است.

سال ۱۳۳۸

اعضای اتاق تجارت کابل معراج الدین، سلطان جان، حاجی عبدالوهاب، محمد عمر، شاه محمد، حاجی وزیرگل صاحب داد محمد انور، حاجی عبدالحکیم، غلام حیدر، محمد طاهر، عبدالقیوم.

تعداد فقره های تصویب شده ۱۳۱ فقره

سال ۱۳۳۹

اعضای اتاق تجارت کابل معراج الدین، حاجی عبدالوهاب، سلطان جان، محمد عمر، محمد انور، شاه محمد، حاجی وزیرگل، صاحبداد، حاجی عبدالحکیم، غلام حسین.

۱۰۸ فقره در سال تصویب شده است.

سال ۱۳۴۰

اعضای اتاق تجارت کابل حاجی عبدالحکیم، شهاب الدین، عبدالوهاب، حاجی احمدجان، حاجی وزیرگل، شاه محمد، حافظ عبدالاحد، معراج الدین، خیرمحمد، معراج الدین.

۱۲۶ فقره به تصویب رسیده است.

سال ۱۳۴۱

اعضای اتاق تجارت کابل سید محمد، حاجی وزیرگل، شاه محمد، محمد حکیم، معراج الدین، عبدالوهاب، پادشاه گل، حافظ عبدالاحد، معراج الدین.

در طی سال ۹۸ فقره به تصویب رسیده است.

سال ۱۳۴۲

اعضای اتاق تجارت کابل شاه محمد، سید نعیم، خواجه عظیم الدین، حاجی عبدالوهاب، معراج الدین، محمدطاهر، سروری، حاجی احمد جان، محمدحکیم، حاجی محمد امین، عبدالقیوم، محمد اسحق سروری، سید نورالدین، دیوان بهاری لعل. در طی سال ۷۲ فقره به تصویب رسیده است.

سال ۱۳۴۳

اعضای اتاق تجارت کابل محمد اسحق سروری، ظفرحسن حیدر، حافظ عبدالاحد، محمد هاشم مجددی، حاجی وزیرگل، محمد صابر صافی، سید نصرالدین، حاجی عبدالوهاب، عبدالرحیم صوفی زاده، شاه محمد، عبدالاحمد فضلی، محمد صالح انجنیر، حاجی محمد امین، محمد انور، پادشاه گل، محمد حکیم، محمد شریف، حاجی فقیر محمد خوشبین، محمد طاهر سروری، بهاری لعل. تعداد فیصله ها و تصویب ۱۰۱ فقره.

سال ۱۳۴۴

اعضای اتاق تجارت کابل عبدالقوی داوی، شاه محمد، عبدالاحد، حاجی پادشاه گل، محمد حکیم، حاجی فقیر محمد خوشبین، عبدالاحمد فضلی، حاجی عبدالرحیم، ظفرحسن حیدر، حاجی وزیر گل، حاجی عبدالرحمن، محمد صالح انجنیر، محمد اسحاق سدوزی، محمد انور، محمد هاشم دفتری، حاجی سید آقا. فقره تصویب شده.

سال ۱۳۴۵

اعضای اتاق تجارت کابل شاه محمد، حاجی محمد امین، ظفرحسن حیدر، حاجی عبدالرحیم، فضل احمد خیر زاده، محمد شریف، محمد انور، حاجی فقیر محمد خوشبین، حاجی وزیرگل، عبدالقوی داوی، حاجی عبدالوهاب، سید نصرالدین، حاجی عبدالرحمن، عبدالصمد فضلی، محمد هاشم دفتری، حاجی سید آقا، بهادر لعل. تعداد تصاویر ۲۹۶ فقره.

سال ۱۳۴۶

اعضای اتاق تجارت کابل سید ایوب، حاجی محمدصابر صافی، حاجی عبدالعزیز، حاجی عبدالرحمن، خواجه عظیم الدین، عبدالرحمن فضلی، حاجی عبدالرحیم، محمد صالح انجنیر، حاجی احمد جان، محمد هاشم دفتری، سید آقا، حاجی ولی محمد، محمد حکیم، محمد یوسف صاعد، محمد طاهر سروری، نورگل، بهادر لعل، عبدالطیف، محمدانور شاه محمد، حاجی محمد امین، محمد اسحاق سدوزی. ۱۰۸ فقره در مجلس به تصویب رسیده است.

سال ۱۳۴۷

اعضای اتاق تجارت کابل شاه محمد، حاجی فقیر محمد خوشبین، سلطان محمد، خواجه عظیم الدین، محمد هاشم دفتری، نورگل، محمد یوسف صاعد، عبدالصمد فضلی، محمد انور، حاجی محمد نعیم، محمد صالح انجنیر، محمد طاهر آورم، عبدالطیف، محمد ایوب، حاجی احمد جان، حاجی غلام دستگیر، حاجی سید آقا، حاجی عبدالعزیز، حبیب الله منصور، عبدالحبيب صمدزاده، محمد اسحاق سدوزی، حاجی عبدالرحیم، بهادری لعل. (۱۸)